

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

monopolistische concurrentie

Voorbeelden van een juist kenmerk zijn:

Bij drogisterijen is er sprake van een:

- heterogeen assortiment
- heterogene dienstverlening
- geringe transparantie

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $MO = MK$
 $-50Q + 230 = 50$
 $Q = 3,6$ miljoen verpakkingen 1
- $P = -25 \times 3,6 + 230 = \text{€ } 140$ 1

Opmerking

Het toepassen van $MO = MK$ is noodzakelijk voor het toekennen van scorepunten.

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$\text{€ } 50 \times 5$ miljoen = $\text{€ } 250$ miljoen

Alleen de GVK hoeven gedekt te worden, dus $P = \text{€ } 50$ en $Q = 5$ miljoen verpakkingen (aflezen uit de grafiek).

4 maximumscore 1

Eén van de onderstaande voorwaarden:

- Er moet sprake zijn van gescheiden deelmarkten.
- Het product moet niet kunnen worden doorverkocht.

5 maximumscore 2

meer naar links

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

- Duitse consumenten zullen minder vraag uitoefenen nu Metolani niet meer vrij verkrijgbaar is bij drogisterijen, 1
- waardoor de vraag van Duitse apothekers bij elke prijs lager zal zijn dan de vraag van Duitse drogisterijen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

6 maximumscore 2

- 1 (negatieve externe effecten:) overschatting
- 2 (productie in het zwarte circuit:) onderschatting
- 3 (vrijwilligerswerk:) onderschatting

indien drie juist 2
 indien twee juist 1
 indien minder dan twee juist 0

7 maximumscore 3

- bij (1) de nominale waarde 1
- bij (2) totale bruto toegevoegde waarde 1
- bij (3) groter 1

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

nominale verandering bbp: $\frac{642,9 - 640,6}{640,6} \times 100\% = 0,36\%$

$\frac{100,36}{99,3} \times 100 = 101,07$

Mutatie CPI is 1,07%.

9 maximumscore 3

- bij (a) 533,2
 bij (b) 466,8
 bij (c) 214,2
 bij (d) 139,1

- (a) en (b) juist 1
- (c) juist 1
- (d) juist 1

10 maximumscore 2

De juiste berekening is:

$E - M = 533,2 - 466,8 = 66,4$ miljard euro

Opmerkingen

- *Als een kandidaat geantwoord heeft volgens de berekening:
 $(B - O) + (S - I) = (139,1 - 192,6) + (214,2 - 94,3) = 66,4$ miljard euro
 mag het volledige aantal punten worden toegekend.*
- *Als de kandidaat uitkomt op een tekort, dan geen scorepunten toekennen.*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- de overheidsuitgaven verhogen
- de belastingen verlagen

per juist antwoord

1

12 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste berekening is:

- Het overheidstekort in 2013 bedraagt: $\frac{53,5}{642,9} \times 100\% = 8,3\%$ van het
bbp 1
- Het overheidstekort is dus hoger dan het toegestane percentage van
3% binnen de regels van het Stabiliteitspact 1

Opgave 3

13 maximumscore 2

De suiker is geen collectief goed.

Voorbeelden van een juiste toelichting zijn:

- Suiker is een rivaliserend goed.
- Mensen kunnen van consumptie van suiker uitgesloten worden.
- Suiker kan per eenheid afgerekend worden (en kan dus door de marktsector geleverd worden).

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$1.000 \text{ miljoen SRD} \times \frac{1,37}{4,24} = 323,1 \text{ miljoen USD}$$

15 maximumscore 2

Nee, er wordt niet aan de voorwaarde voldaan.

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

wereldmarktprijs van suiker in 2013:

$$\frac{0,14}{0,454} = 0,31 \text{ US dollar per kilo} = 310 \text{ US dollar per ton}$$

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Uit bron 2 blijkt dat de wisselkoers van de euro ten opzichte van de US dollar is gestegen, wat betekent dat suiker relatief goedkoper is geworden voor afnemers uit de EU.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
 Suikerriet wordt verwerkt tot suiker, maar kan bij onvoldoende opbrengst / lage wereldmarktprijzen van suiker / hoge wisselkoersschommelingen ook tot biobrandstof worden verwerkt.

Opgave 4

18 maximumscore 3

- bij (1) risico-aversie
- bij (2) solidariteit
- bij (3) averechtse selectie
- bij (4) hoog

- (1) juist 1
- (2) juist 1
- (3) en (4) juist 1

19 maximumscore 2

- Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
- De verzekerde consumeert meer zorg, omdat hij toch al verzekerd is / hij niet direct ervaart dat hij er zelf voor betaalt 1
 - De toenemende zorgkosten worden dan doorberekend in de zorgpremies 1

20 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 € 2.100 – € 385 = € 1.715 wordt vergoed

21 maximumscore 2 altijd toekennen ¹⁾

- @JUUL econoom
- @VINZZ Kamerlid
- @SPORTY minister

- indien drie juist 2
- indien twee juist 1
- indien minder dan twee juist 0

22 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{€ 670 \text{ mln}}{€ 50} = 13,4 \text{ mln}$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 2

-0,2

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Verzekerden reageren bij het startpunt van € 300 prijsgevoeliger (waardoor hun vraag naar zorg elastischer is dan bij het startpunt van € 0).

24 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- 1 De zorgvraag van verzekerden is afgenomen, doordat de verzekerden een financiële prikkel hebben de kosten te beperken 1
 - 2 – De zorgvraag wordt groter (drempel om zorg te consumeren kleiner), omdat er voor de eerste € 300 geen eigen risico geldt. Daarnaast zullen verzekerden met zorgkosten tussen € 300 en € 685 mogelijk minder zorg consumeren vanwege een hoger kostenbewustzijn 1
 - De collectieve zorguitgaven zullen echter toch stijgen, omdat zorg boven € 685 relatief duur is (specialistische zorg) en/of niet te vermijden is (als je ziek bent heb je geen echte keuze) 1
- altijd 1 scorepunt toekennen ²⁾

noot 1

Toelichting:

In de vraag staat de aanwijzing “Elk voorstel kan maar aan één kijker worden gekoppeld”. Het valt echter te verdedigen dat één kijker aan meerdere voorstellen kan worden gekoppeld. Dit leverde mogelijk verwarring op bij kandidaten. Bovendien werkt het huidige scoringsmodel, waarin 1 scorepunt mag worden toegekend bij twee van de drie juiste koppelingen, ongelijkheid in de hand.

noot 2

Toelichting:

Het antwoord “De collectieve zorguitgaven zullen echter toch stijgen, omdat zorg boven € 685 relatief duur is (specialistische zorg) en/of niet te vermijden is (als je ziek bent heb je geen echte keuze)” blijkt discutabel.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

25 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

De invoering van het minimumloon leidt tot een toename van de bestedingen en deze toegenomen bestedingen leiden tot een hogere productie, die kan leiden tot een hogere werkgelegenheid.

26 maximumscore 2

krantenkop 2

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Bij een verhoging van de totale loonsom in de VS wordt een groot deel besteed aan import.

27 maximumscore 2

bij (1) prijsregulering

bij (2) marktmechanisme

bij (3) de vraag naar arbeid

indien drie juist

2

indien twee juist

1

indien minder dan twee juist

0

28 maximumscore 2

bij (G) 3 De lonen nemen meer toe dan de arbeidsproductiviteit.

bij (H) 4 De loonkosten per product stijgen.

bij (I) 1 Bedrijven gaan automatiseren en/of mechaniseren.

bij (J) 2 De internationale concurrentiepositie verslechtert.

• (G) en (H) juist

1

• (I) en (J) juist

1

29 maximumscore 2

bij (1) K

bij (2) L / M / N

bij (3) O / P

• (1) en (2) juist

1

• (3) juist

1